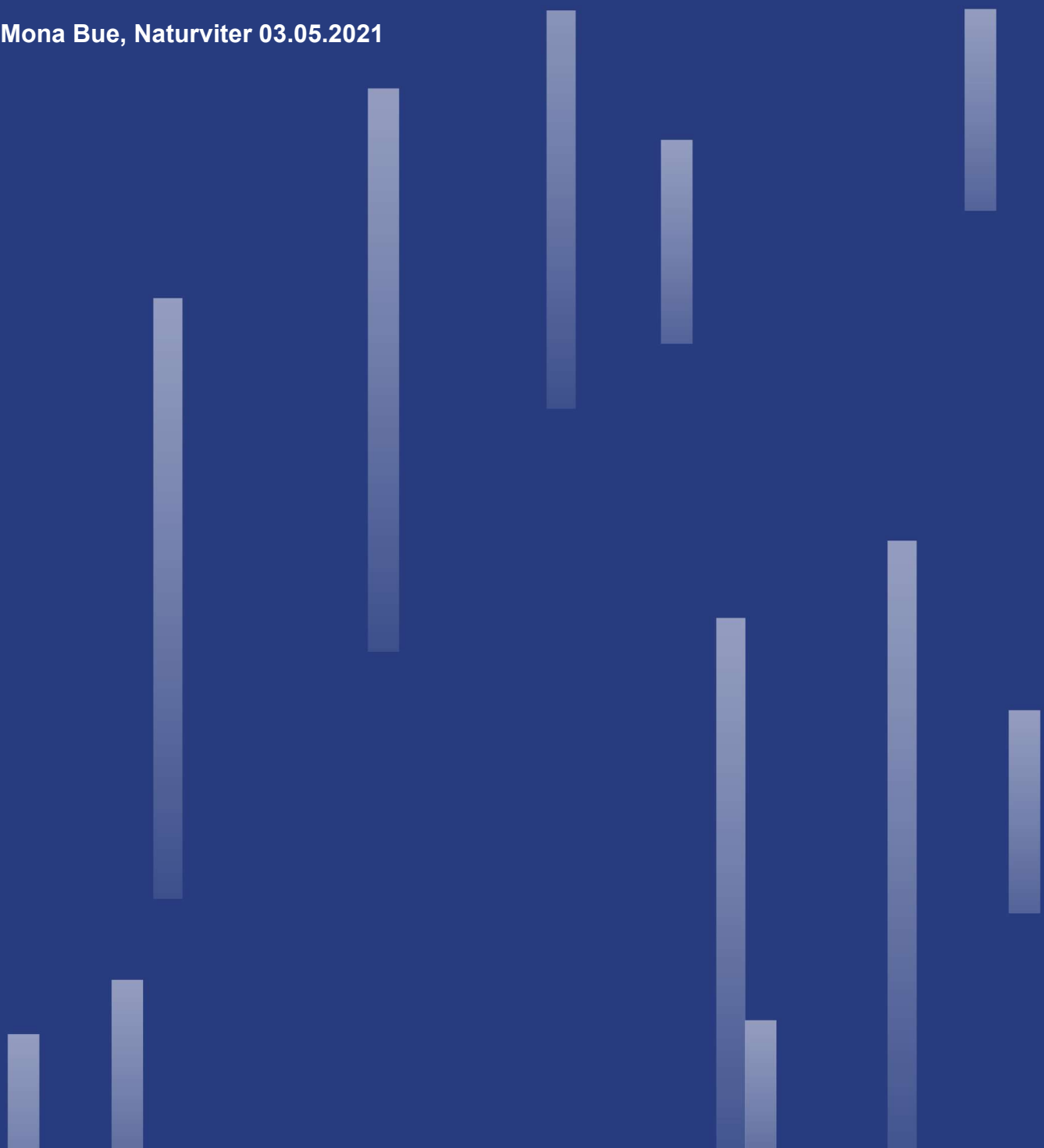

Salamanderundersøkelse i våtmarksområdet ved Netlandstjørna ved Hellvik bru - Eigersund kommune

Mona Bue, Naturviter 03.05.2021

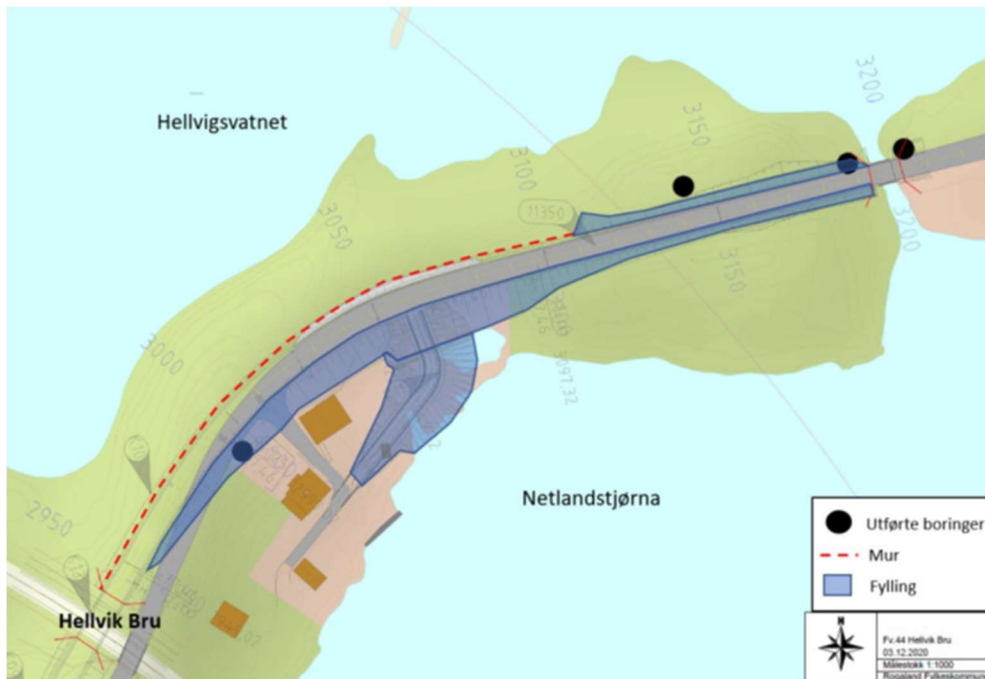
Innhold	2
1.0 Bakgrunn.....	2
2.0 Metode.....	2
Lokalitetsbeskrivelse	3
Registreringsmetode.....	3
Overvåking i dagslys.....	3
Passiv fangst	3
3.0 Resultat	4
Lokalitetsbeskrivelse.....	4
Overvåking i dagslys.....	4
Passiv fangst	5
4.0 Vurdering og konklusjon.....	7
Konklusjon	7
Referanser.....	7
Vedlegg	7

Innhold

1.0 Bakgrunn

Rogaland fylkeskommune arbeider med et forslag til detaljregulering for utbedret fylkesveg langs fv. 44 ved Hellvik, med gang og sykkelvei mellom Vassvik og Stasjonsveien, samt ny bru over jernbanen.

Planlagte tiltak med vegutvidelse og utfylling skjer mot sør for tjernet og vil ikke berøre det åpne vannspeilet ved Netlandstjørna direkte. Planen vil medføre et fysisk inngrep og arealbeslag av sumpvegetasjonen og våtmark ved selve fyllingsfoten.

Figur 1 Kartutsnitt av prosjektområdet som viser planlagte inngrep for ny veg og avkjørsel (Tegning: @Rogaland fylkeskommune)

De fuktigste partiene kan ha en funksjon som leveområde for amfibier og andre ferskvannstilknnyttede organismer. For å bekrefte eventuelle forekomst av salamander, gjennomføres det kartlegging av våtmarksområdet april 2021.

2.0 Metode

For påvisning av eventuell stor eller liten salamander i Netlandstjørna, ble erfaringer og metodebeskrivelser i Nina Rapport 586, *Evaluering av registreringsmetoder for nasjonal overvåkning av storsalamander Triturus cristatus i Norge* lagt til grunn.

Lokalitetsbetrivelse

Lokaliteten ble dokumentert ved hjelp av bilder og måling av maksdybde med tommestokk i tjernet. Bunnsstratet ble vurdert med hensyn til fasthet.

Registreringsmetode

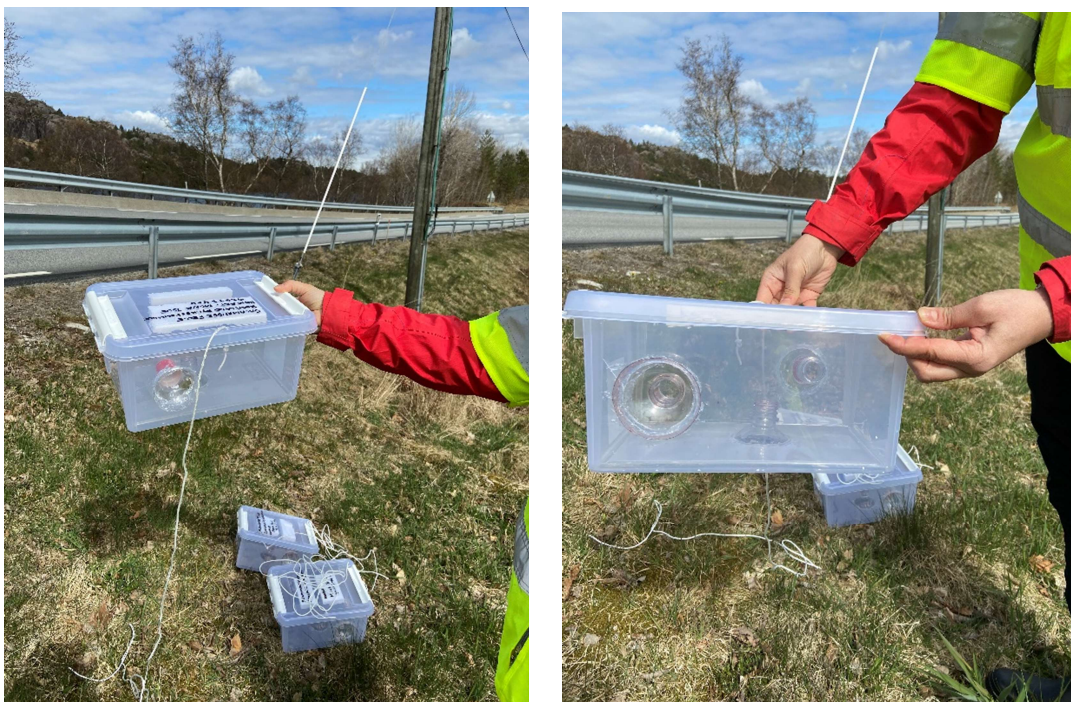
Undersøkelsen la opp til både aktiv og passiv undersøkelse for med størst mulig sikkerhet å kunne si noe om forekomsten av stor og liten salamander i dammen.

Overvåking i dagslys

Lokaliteten ble undersøkt i dagslys ved at vannspeilet i tjernet ble observert i 10 minutter av to personer posisjonert på hver sin side av dammen. Det ble utvist forsiktighet for i minst mulig grad å skremme salamanderne.

Passiv fangst

Det ble laget feller for passiv fangst. Dette var feller av type Ortman. Ortmanfella lages ved at tuten på 1,5 liters brusflasker kappes av og fungerer som ruseinnganger til fella. Det ble brukt en plastkasse på 11 liter som fangstkammer. I denne ble det boret tre hull med diameter 82 mm. Flaskene ble så limt fast i hullet med tuten inn i fangstkammeret. På undersiden av lokket ble det limt fast isopor slik at både fellen flyter og at det blir dannet en luftlomme i plaskassen slik at eventuelle salamandere har luft å puste i. Det ble brukt 3 feller i ett døgn i våtmarksområdet ved Netlandstjørna.

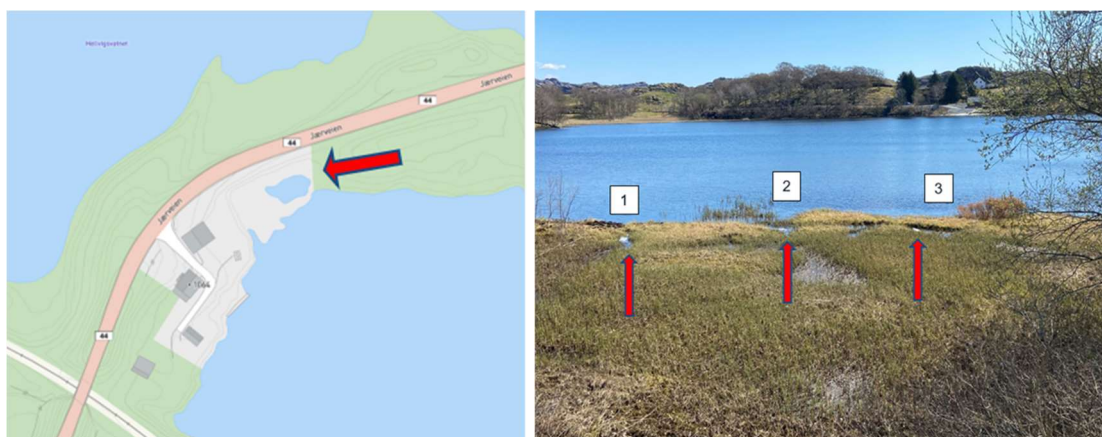

Figur 2 Bilder av ortmannfellene som ble brukt i våtmarksområdet i Netlandstjørna 26.-27.4.2021

3.0 Resultat

Lokalitetsbeskrivelse

Undersøkelsene i lokaliteten Netlandstjørna ble utført et døgn i perioden 26.-27. april 2021. Det var oppholdsvær og sol i perioden fellene stod ute. Døgntemperatur mellom 5-10⁰ C.

Figur 3 Kartsnitt over våtmarksområdet i Netlandstjørna (venstre) og bilde av våtmarksområde og markører hvor ortmannfellene var plassert (høyre)

Overvåking i dagslys

Det var ingen tegn til salamander eller froskeegg i våtmarksområdet. Det ble kun observert fiskeyngel (trepigget stingsild) og vannbiller i dammene.

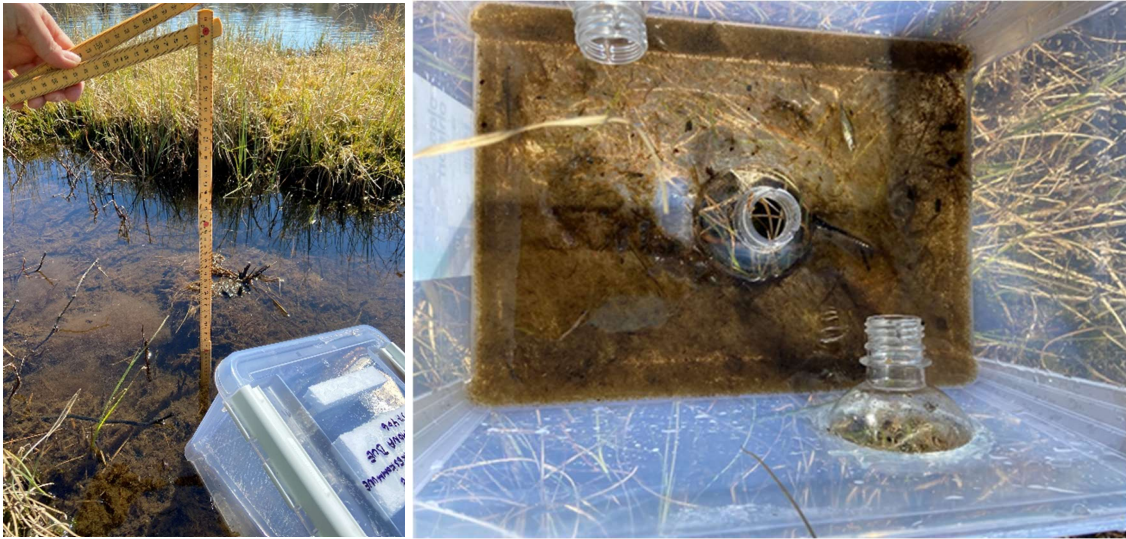
Passiv fangst

Det ble ikke fanget salamander i fellene. Det ble registrert forekomst av årsyngel av trepigget stingsild.

Amfibier blir lett beitet ned av fisk og er derfor oftest knyttet til dammer og små fisketomme tjern, eller beskyttende vikler i større innsjøer. Netlandstjørna er i kontakt med Hellvigsvatnet (027-21128-L) som er del av en anadrom strekning. Våtmarksområdet hvor fellene ble plassert, står i kontakt med det frie vannsøylen i Netlandstjørna og yngel oppholder seg i de grunne områdene.

Figur 4 Bilde til venstre viser felle nr. 1. Vanddybde ble målt til 34 cm. Det ble registrert rundt 20 årsyngel av trepigget stingsild og 2 vannbiller.

Figur 5 Bilde til venstre viser felle nr. 2. Vanndybde ble målt til 43 cm. Det ble registrert rundt 1 årsyngel av trepigget stingsild og 3 vannbiller.

Figur 6 Bilde til venstre viser felle nr. 3. Vanndybde ble målt til 40 cm. Det ble registrert en årsyngel av trepigget stingsild.

4.0 Vurdering og konklusjon

Våtmarksområdet mellom fv. 44 og Netlandstjerna består av små enkeltstående vanddammer mellom siv, mose og tørr grassvegetasjon. Det er kun ytre del av våtmarksområde som har åpne vannspeil og disse er delvis åpne mot de frie vannsøylene i Netlandstjørna. Det er mulig å gå over store deler av i våtmarksområdet uten å synke lenger enn 5-10 cm.

De små dammene har et mykt bunnsstrat (mudder) og har en dybde mellom 30-45 cm. Årstid for undersøkelsen og salamanderens livssyklus sammenfaller med den tid salamanderen normalt skal oppholde seg i vann.

Ingen av de ulike undersøkelsene avdekket at det var salamander i dammen. Både omfang og valg av både passive og aktive undersøkelser, skulle påvist salamander hvis våtmarksområdet var en lokalitet som var egnet for salamander.

Mengden fiskeyngel viste at fangbarheten i Ortmannfellene var god og dokumenterte at området ikke er et foretrukket leveområde for amfibier pga. predasjon fra fisk

Konklusjon

Våtmarksområdet mellom fv. 44 og Netlandstjørna vurderes å ikke ha noen verdi som mulig salamanderlokalitet.

Referanser

Dervo, B m.fler, Nina rapport 589- 2010: Evaluering av registreringsmetoder for nasjonal overvåkning av storsalamander *Triturus cristatus* i Norge

Vedlegg

Tillatelse til fangst av salamander, datert 16.04.21, ref. 2021/4589

Rogaland fylkeskommune

Postboks 130 sentrum

4001 Stavanger

Besøksadresse

Arkitekt Eckhoffs gate 1

4010 Stavanger

Telefon

51 51 66 00

E-post

firmapost@rogfk.no

www.rogfk.no

Rogaland
fylkeskommune

Lydbølger fra mangfoldige Rogaland – vårt vitale fylke.
Disse grafiske bølgene gjengir lyden av Månafossen, Gjesdal.